

Erfaringsopsamling

Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets studietur til Paris den 18. -21. oktober 2015

Studieturen blev besluttet af Beskæftigelses- og Integrationsudvalget den 4. maj 2015. Planlægningen af studieturen blev forestået af Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen.

Formålet med studieturen var, at udvalget kunne hente ny inspiration til Københavns Kommunes beskæftigelses-, integrations-, antiradikalisering- og erhvervsindsats.

På studieturen deltog følgende medlemmer af Beskæftigelses- og Integrationsudvalget: Borgmester Anna Mee Allerslev (B), Lars Aslan Rasmussen (A), Tommy Petersen (B), Cecilia Lonning-Skovgård (V), Mette-Katrine Ejby Buch (C), Ninna Hedeager Olsen (Ø) og Hassan Nur Wadere (suppleant, Ø).

Derudover deltog følgende embedsmænd fra Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen: Adm. direktør Birgitte Hansen, direktør Jacob Eberholst, direktør Michael Baunsgaard Schreiber, sekretariatschef Sofie Munk og fuldmægtig Sanne Ida Eriksen.

Socialudvalget deltog ligeledes under besøgene den 19. og den 20. oktober.

Læsevejledning

Erfaringsopsamlingen er opdelt efter studieturens tre temaer:

1. Beskæftigelses- og integrationsindsatser
2. Bekæmpelse af radikaliserings
3. Iværksætter og erhvervsfremme

Under hvert tema beskrives, hvilke organisationer udvalget besøgte efterfulgt af baggrundsviden om temaet. Afslutningsvis fremgår en opsamling af hovedpointer fra hvert besøg.

For en mere udfoldet gengivelse af de enkelte oplæg på turen se vedlagte bilag.

19-11-2015

Sagsnr.
2015-0052206

Dokumentnr.
2015-0052206-41

Sagsbehandler
Sanne Ida Eriksen

**3. kontor - Erhverv,
Integration og
Ligebehandling**

Bernstorffsgade 17
1577 København V

Telefon
2155 4085

E-mail
E091@bif.kk.dk

EAN nummer
5798009710581

1. Erfaringsopsamling: Beskæftigelses- og integrationsindsatser

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget besøgte fagforeningen 'Cfdt' for at få indblik i det franske arbejdsmarked. Udvalget besøgte Paris' borgmester for højere uddannelse, forskning og studieliv samt direktører fra den internationale studenterby 'Cité Universitaire' for at høre om Paris' store succes med at tiltrække internationale talenter til byen. Udvalget besøgte desuden en borgmester og et socialcenter i forstaden Saint-Denis for at høre om integrations- og beskæftigelsesindsatser i udsatte boligområder.

Baggrund

Siden krisen i 2008 har arbejdsløsheden i Frankrig været stigende. I maj 2015 var arbejdsløsheden på 10,3 pct. Ungdomsarbejdsløsheden var i 2014 på 24,1 pct. Til sammenligning var arbejdsløsheden i Danmark i september 2015 på 4,5 pct. og ungdomsarbejdsløsheden var på 10 pct. I Frankrig er ledighed både et stort problem blandt de højtuddannede og de uuddannede unge. 10 pct. af alle færdiguddannede forventes ikke at kunne få et arbejde. I 2014 var 17 pct. af de 15-29-årige hverken i job, uddannelse eller i svarende til 1,9 mio. unge. 900.000 unge er gået ud af skolesystemet uden en afgangseksamen. Der er desuden en merledighed for udenlandskfødte franskmænd, hvor arbejdsløsheden for denne gruppe er på 18 pct., til sammenligning var arbejdsløsheden for indvandrere i Danmark på 9,7 pct.

Frankrig har gennem historien modtaget store andele af immigranter, særligt pga. landets kolonihistorie. Frankrigs håndtering af immigranter hænger stærkt sammen med landets republikanske og sekulære selvforståelse, der er bl.a. vedtaget et forbud mod at bære synlige religiøse symboler på offentlige institutioner, herunder skoler. Forstæderne til Paris har en særlig stor andel af immigranter og har store integrationsproblemer.

Hovedpointer fra besøg

Top 3 læringspunkter

- 1. Besøg i Cfdt:** En junior/senior-ordning er en effektiv indsats over for det store strukturelle problem på det franske arbejdsmarked med høj arbejdsløshed blandt unge og en lav erhvervsfrekvens for borgere over 55 år.
- 2. Besøg i Cité Universitaire:** For at tiltrække og fastholde internationale talenter og højtuddannet arbejdskraft, er det vigtigt at stille boliger til rådighed. Boligen skal sikre integration af de nyankomne. De internationale studerende skal desuden tilbydes én indgang til myndigheder, sprogundervisning og gode relationer til virksomheder.
- 3. Besøg i Saint-Denis:** Bekæmpelse af sociale og integrationsmæssige problemer blandt unge i udsatte boligområder skal primært ske gennem beskæftigelse. Indsatsen har to spor: Det virksomhedsrettede spor indebærer skabelsen af nye arbejdspladser, bl.a. ved at tiltrække virksomheder til byen. Ungesporet indeholder en målrettet beskæftigelsesindsats, hvor de unge opkvalificeres til at varetage specifikke jobs i byens virksomheder.

Besøg i fagforeningen Cfdt

- Et stort og efterhånden strukturelt problem på det franske arbejdsmarked er kombinationen af den meget høje ungdomsarbejdsløshed samt en lav erhvervsfrekvens for personer over 55 år. Officielt er man senior efter 55 år, men undersøgelser viser, at man allerede regnes for senior, når man er 50 år. Man er derfor udsat på arbejdsmarkedet som 50årig.
- For at få unge ind på arbejdsmarkedet og beholde seniorer længere tid på arbejdsmarkedet, har man blandt andet lavet en såkaldt generationskontrakt. Ved denne junior/senior-ordning skal seniorer lære unge og dimittender op over en treårig periode. Derved rekrutteres og opkvalificeres unge, samtidigt med at seniorer fastholdes længere tid på arbejdsmarkedet. Ordningen er fordelagtig for virksomheder pga. nedsat skat og anden finansiel støtte.

Besøg i den internationale studenterby Cité Universitaire

- Internationale studerende på videregående uddannelser og internationale forskningsmiljøer skaber vækst og arbejdspladser i byen.
- Paris har over en længere årrække ligget nummer ét på listen over verdens mest attraktive og populære studiebyer. I 2015 var København til sammenligning placeret som nr. 28.
- Cité Universitaire er en international studieby i Paris, som huser mange internationale studerende fra hele verden, der bor desuden franske borgere for at sikre sociale relationer på tværs.
- Paris er så stærkt et brand, at myndighederne ikke behøver at gøre meget for at tiltrække udenlandske talenter og studerende, indsatsen er derfor rettet mod fastholdelsen af de internationale talenter efter endt uddannelse/forskning. Det vigtigste i bystyrets strategi for fastholdelse er:
 - Boliger: Det skal være boliger, som sikrer integration af de nyankomne og forebygger social isolation. Bystyret støtter fx private organisationer, som står for 'speeddating' mellem franske borgere og udenlandske studerende. Bystyret afholder desuden forskellige arrangementer for, at de udenlandske studerende skal føle sig velkomne og kan få mulighed for at opbygge sociale netværk med franske borgere.
 - Én indgang til myndigheder: Dette sikres bedst ved et center på byens kollegier, hvor de studerende har adgang til al registrering og papirarbejde, psykologhjælp og sundhedspersonale.
 - Sprogundervisning i fransk: Dette giver de bedste muligheder for job og integration på længere sigt.
 - Relationer til arbejdsmarked: Dette kan bl.a. ske via de såkaldte 'coworking-spaces', hvor de studerende/forskere mødes og samarbejder med virksomheder.
 - Visum: Der er lavet særlige regler for færdiguddannede fra videregående uddannelser uanset oprindelsesland, der giver mulighed for at blive i Frankrig for at finde job.

Besøg i forstaden Saint-Denis

- I Saint-Denis er 37 pct. af indbyggerne immigranter, kun 47 pct. af indbyggerne er på arbejdsmarkedet og 30 pct. af indbyggerne over 16 år har ingen uddannelse.

- Saint-Denis har flere udsatte boligområder, der er på den franske regerings "ghettoliste". Der har i en årrække været omfattende indsatser for at bekæmpe byens problemer med arbejdsløshed, fattigdom, kriminalitet og manglende integration.

- Byen har især fokus på beskæftigelse blandt de unge. Indsatsen indeholder to spor:

- Den virksomhedsrettede indsats indebærer skabelsen af nye arbejdspladser ved at tiltrække virksomheder til byen. Dette gøres ved en lav kvadratmeterpris og skattefordele ved at etablere sig i forstæder med sociale problemer. Til gengæld for dette, skal virksomheden indgå en kontrakt om at ansatte lokale unge fra byen. Der er 115 virksomheder, der har underskrevet denne kontrakt. Heriblandt store virksomheder som et togselskab, mobilselskab og forsikringsselskab.
- Ungesporet indeholder en fastholdelsesindsats i uddannelsessystemet og en målrettet beskæftigelsesindsats på skoler for at forberede udsatte unge til arbejdsmarkedet og til specifikke jobs i byens virksomheder. Der er fx lavet en særlig skole, der arbejder med få unge fra Saint-Denis i ordinær beskæftigelse.

- 46 pct. af boligerne i Saint-Denis udgøres af socialt boligbyggeri. Et andet vigtigt element i bekæmpelsen af byens sociale problemer er byfornyelse. Byen har her to visioner:

- at blande boligformer for at blande befolknings-sammensætningen.
- at skabe gode relationer mellem myndigheder og udsatte borgere ved oprettelsen af lokale socialcentre.

2. Erfaringsopsamling: Bekæmpelse af radikalisering

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget hørte oplæg om bekæmpelse af radikalisering fra både myndigheder - i form af indenrigsministeriet og det nationale politi, fra en radikaliseringsforsker og fra civilsamfundet - i form af organisationen 'Association for French Victims of Terrorism' ('AfVT') og det jødiske infocenter 'Shoah'.

Baggrund

Frankrig har været genstand for flere terrorangreb gennem historien og senest mod satiremagasinet Charlie Hebdo og det jødiske supermarked i samt en fabrik i Grenoble. Flere eksperter mener, at der siden 1990'erne har været en stigende radikalisering blandt unge. Ifølge officielle tal vurderes 1.850 franske borgere at være en del af islamistiske jihadistiske netværk, og man anslår, at omkring 1.500 franske statsborgere er rejst til Syrien eller Irak for deltage i de væbnede oprør. Nyere undersøgelser har desuden vist, at diskrimination, hadforbrydelser, ekstremisme og antisemitisme er steget drastisk blandt unge i og omkring Paris den seneste tid.

Hovedpointer fra besøg

Top 3 læringspunkter

- 1. Besøg i indenrigsministeriet og politiet:** I Frankrig er antiradikaliseringssindsatsen primært forankret på nationalt niveau. Det er essentielt, at der er et godt samarbejde mellem myndigheder på det nationale og kommunale niveau, da det nationale niveau kan sikre overblik og koordination, og det kommunale niveau kan sikre den tætte borgerkontakt.
- 2. Møde med en radikaliseringsforsker:** Radikalisering hænger ofte sammen med sociale problemstillinger. Myndigheder må skelne skarpt mellem fx unges modstandsidentiteter og en reel radikalisering, ellers risikerer man at skubbe sårbare og udsatte unge ud i de radikaliserede fællesskaber.
- 3. Besøg i AfVT og Shoah:** I Frankrig løfter civilsamfundet og private NGO'er en stor del af antiradikaliseringssindsatsen. En effektiv metode i indsatsen er dialogmøder mellem radikaliserede unge og ofre samt mellem unge med antisemitiske holdninger og jødiske borgere. Formålet er at 'sætte ansigt på fjenden' og derved skabe forståelse og forsoning mellem grupper.

Besøg i indenrigsministeriet og det nationale politi

- I Frankrig foregår størstedelen af antiradikaliseringssindsatsen på nationalt niveau – i regi af indenrigsministeriet og det nationale politi. Man mener, at den nationale tilgang er bedst til at danne overblik, dele oplysninger og koordinere indsatser på tværs af hele landet.
- Det er dog helt essentielt, at der er et godt samarbejde mellem myndigheder på det nationale og det lokale niveau, da det nationale niveau kan sikre den overordnede koordination mellem myndigheder, og det kommunale niveau har den tætte kontakt til de enkelte borgere.
- Det vigtigste i antiradikaliseringssindsatsen er arbejdet med familiemæssige relationer, netværksarbejde og samarbejdet med civilsamfundet.
- Et helt afgørende aspekt er myndighedernes kontakt og relationen til familier. Det er ofte dem, der opfanger de første tegn på den unges radikalisering. 70 pct. af bekymringshenvendelserne om radikalisering til den nationale radikaliserings-hotline i Frankrig kommer fra familier. Til sammenligning har Københavns hotline endnu ikke modtaget bekymringshenvendelser direkte fra familier.
- Udfordringen i Frankrig har tidligere været, at man har mange forskellige politimyndigheder og efterretningstjenester, der ikke samarbejder. Hos politimyndighederne er den vigtigste indsats at sikre samarbejde, overblik og deling af informationer. Der er derfor etableret en tværgående enhed på nationalt niveau, hvor én leder fra hver politiinstans er repræsenteret (herunder lokalt politi, nationalt politi, efterretningstjenester, forsvaret, hjemmeværn, militær samt kriminalforsorgen).

Møde med en radikaliseringsforsker

- Mange problemer med radikalisering viser sig at være sociale og familiemæssige problemer.

- Radikalisering viser sig ofte at være unges modstand mod samfundet eller familien, som en form for 'modstandsidentitet'. Derfor er det vigtigt, at myndigheder er helt skarpe på, hvornår der er tale om reel radikalisering (hvor den unge er overbevist om en ekstremistisk ideologi), eller hvornår det snarere handler om sociale problemstillinger.
- Myndigheder spiller også en rolle i unges radikaliseringsproces, fx kan en ydmygende oplevelse i mødet med politiet eller andre offentlige institutioner medvirke til, at den unge vender samfundet ryggen og søger modstandsidentiteter i de radikale fællesskaber. Et andet stort problem er, at myndighedernes 'stempel' eller dom som 'terrorist' eller 'radikaliseret' kan skubbe den unge endnu længere ud i radikalisering.
- Det mest effektive middel myndigheder og politikere kan tage i brug for at bekæmpe radikalisering er at stoppe diskursen om, at vi er i krig, eller at der eksisterer en krig mellem civilisationer. Det polariserer netop samfundet i 'os' og 'dem', som terroristerne ønsker, og som radikaliserede grupper derfor succesfyldt kan rekruttere ud fra.
- I radikalisering er der tale om en social udsathed eller manglende tilhørsforhold (de sociale og psykosociale aspekter) kombineret med en ideologi. Det vil ikke være en ideologi alene, der kan radikalisere en ung. Vi kan derfor ikke bekæmpe radikalisering ved kun at bekæmpe en ideologi. Det handler også om, at give de unge et tilhørsforhold og inkludere dem i samfundet, så den ekstremistiske ideologi ikke længere giver mening for dem.

Besøg i AfVT og det jødiske infocenter Shoah Memorial

- Civilsamfundet spiller en vigtig rolle i antiradikaliseringssindsatsen. En vigtig metode er dialogmøder mellem ofre for terrorisme og radikaliseringstruede eller radikaliserede unge. Fx i fængsler mellem ofre og de indsatte (både radikaliseringstruede, radikaliserede og terrordømte indsatte). Over tid opbygges en social relation og forståelse mellem parterne, som er helt afgørende. Dette har både en forebyggende og en afradikaliserende effekt. Radikaliserede unge opfatter sig selv som ofre, så når de møder andre ofre, der ikke tyer til vold eller had men fortæller om tilgivelse og forsoning, kan det skabe en såkaldt kognitiv åbning hos den radikaliserede. Dette kan så tvivl om den ekstremistiske ideologi, hvilket derved kan påbegynde en decideret afradikaliseringsproces.
- I den brede, forbyggende indsats er en effektiv metode videoer, hvor ofre fortæller deres personlige historie. Videoerne må ikke bestå af krigsbilleder men skal være en positiv historie om forsoning og tilgivelse. Videoerne vises på skoler og giver et godt grundlag for dialog om radikalisering og ekstremisme. Dette er især vigtigt på skoler i udsatte boligområder, men det er også vigtigt at komme bredt ud, da flere af de franske Syrienskrigere ikke kom fra udsatte boligområder.
- Det er ligeledes vigtigt at målrette disse besøg til bestemte skoler, hvor en elev er udrejst til konfliktområder. Videoerne giver unge en forståelse for konsekvenserne af ekstremisme ved at sætte ansigt på fjenden, som derved har en forsonende effekt.

Besøg i OECD og møde med Goodwill Ambassadør og danske iværksættere i Paris

- Øget urbanisering giver øget vækst.

To faktorer er vigtige for storbyers udvikling og vækst:

- 1. Store byer bør være orienterede mod udvikling af transport, bolig og infrastruktur. Der er ikke plads til, at alle kan bo centralt i en by, det er derfor vigtigt at fokusere på en velorganiseret og effektiv offentlig transport, der kan bringe folk fra A til B uden samtidig at forurene. Det er desuden centralt at skabe billige boliger, hospitaler og skoler i nærheden og ikke mindst åbne pladser i byen, hvor borgere kan dyrke fritidsinteresser i stedet for at bruge pladsen på parkering og veje.

- 2. En fornuftig brug af udkants- og landområder. Den øgede urbanisering lægger pres på byplanlægningen, og det er derfor centralt at organisere og strukturere væksten af byen frem for at forsøge at forhindre den.

- København er et stærkt brand, der sælger i en international sammenhæng, særligt ift. mad, identitet og design. København og 'det danske' symboliserer autenticitet, kvalitet og lykke. Dette stærke brand kan skabe iværksættere både nationalt og internationalt, som kan brande København, hvilket tiltrækker turister og højt kvalificeret arbejdskraft til byen. Dette mente de danske iværksættere dog er betinget af, at København bliver en mere mangfoldig, åben og international by.

Besøg i iværksætter- og innovationshuset NUMA

- Visionen med NUMA er at samle både unge fra gaden med en drøm, nye startups, etablerede iværksættere, virksomheder og investorer under ét tag. Dette giver de mest gunstige forhold for samarbejde og netværk på tværs, hvilket fremmer innovation og iværksætteri.

- NUMA modtager omkring 700 ansøgere til hver 'sæson' af deres iværksætter-forløb. Efter en omfattende udvælgelsesproces, optages kun ca. 20 iværksættere. Aldersgennemsnittet er mellem 25 og 30 år.

- NUMA faciliterer desuden 'coworking-spaces', hvor selvstændige arbejder sammen, hvilket giver tilhørsforhold og sikrer en bedre overlevelsesrate blandt selvstændige iværksættere.

- NUMA startede som et offentligt støttet projekt, i dag er det alene finansieret af private investorer. Via crowdfunding fik NUMA skaffet 1 mio. euro blandt 300 investorer på én måned. Det betyder, at NUMA over de næste fem år kan åbne 15 nye filialer og sætte mere end 700 nye startups i gang.

- NUMA har skabt så stærkt et brand og koncept, at det er langt lettere for et startup projekt at få investorer og kapitalindsud, hvis man har været gennem et NUMA-forløb.

- Succesraten: 85 pct. af de 82 iværksættere, der har været gennem et NUMA-forløb, er stadig aktive efter 4 år.

- Det er essentielt at NUMA's mentorer er frivillige, hvor motivationen er personligt engagement og ikke økonomi.

- NUMA's vision er at opbygge et internationalt innovationsnetværk og være i 15 lande i 2019. De har allerede åbnet i Moskva og Bengaluru og er p.t. i gang i Latinamerika og Afrika.

Myndigheders fremme af iværksætteri

De danske iværksættere i Paris mente, at en stor forskel mellem Paris og København er, at de unge i Paris tør tænke stort. Det er en særlig iværksætter-mentalitet, som skal komme nede fra, men som også kan styrkes af myndighederne. Følgende indsatser fra de franske myndigheder blev fremhævet som de mest effektive:

- Økonomisk støtte til iværksætter- og innovationshuse, så som NUMA. Der er desuden oprettet en offentlig investeringsfond til iværksættere.
- Økonomisk støtte til iværksættere i form af understøttelse bevirker, at flere tør springe ud i iværksætteri. I Frankrig eksisterer følgende iværksætterstøtte:
 - Under forberedelse af et iværksætterprojekt kan ledige modtage understøttelse fra den franske stat på lige vilkår med andre ledige. For personer under 50 år kan understøttelsen modtages mellem 122 dage og 730 dage afhængigt af, hvor mange dage, personen har indbetalt sociale bidrag. For personer over 50 år kan understøttelsen modtages mellem 122 dage og 1095 dage.
 - Efter oprettelse af en virksomhed kan iværksættere fortsat modtage den førnævnte understøttelse. Understøttelsen fratrækkes 70 pct. af den månedlige bruttoindkomst, virksomheden genererer. Iværksættere kan efter oprettelsen af virksomheden også gøre brug af en støtteordning, som giver mulighed for rentefrie lån i op til fem år og fritagelse for at betale sociale bidrag. Iværksættere, der har været aktive på arbejdsmarkedet i fem af de seneste 10 år, kan desuden modtage en yderligere støtte på 650 euro om måneden i 12 måneder efter oprettelsen af virksomheden.
- Skattefordele for virksomheder, der investerer iværksætterprojekter. Dette skaber bedre betingelserne for at få investorer.
- En reducere af omkostningerne i startup fasen.
- Udenlandske iværksættere kan få et særligt iværksætter-visum, som gør det nemmere at få ophold i Frankrig.
- Støtte til 'coworking-spaces' på uddannelsessteder, hvor studerende mødes med iværksættere og virksomheder.